

ת"פ 44650/07/16 - מדינת ישראל נגד יאסין רביע, חאלד בדארנה

בית משפט השלום בטבריה

ת"פ 44650-07-16 מדינת ישראל נ' רביע ואח'
בפני כבוד השופט - ס. נשיא ניר מישורי לב טוב

המאשימה	מדינת ישראל	בעניין:
הנאשמים	נגד 1. יאסין רביע 2. חאלד בדארנה	

הכרעת דין

נגד הנאשמים הוגש כתב אישום, המייחס להם עבירות של פגיעה בערך טבע מוגן - עבירה לפי סעיף 33 (ג) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח - 1998 (**להלן: "החוק"**) ובנוסף תקנה 3 (א) לתקנות גנים לאומיים, שמורות טבע ואתרי הלאום (איסור פגיעה בערכי טבע מוגנים), תשמ"ד - 1983 (**להלן: "התקנות"**). כמו כן, כתב האישום מייחס לנאשמים עבירות של החזקת ערך טבע מוגן - עבירה לפי סעיפים 33 (ד) ו- 57 (א) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח - 1998 (**להלן: "החוק"**) ובנוסף תקנה 2 (א) לתקנות גנים לאומיים, שמורות טבע ואתרי הלאום (איסור פגיעה בערכי טבע מוגנים), תשמ"ד - 1983 (**להלן: "התקנות"**).

כתב האישום מייחס לנאשמים כי בתאריך 5/3/2016, בשעה 11:00 ובסמוך לכך, מדרום לאתר עתיקות המכונה "רוג'ום אל הירי", ברמת הגולן, נצפו וזוהו הנאשמים במהלך טיסת פיקוח, עוסקים בצוותא בקטיף צמח מוגן מסוג עכובית הגלגל (**להלן: "הצמח המוגן"**). בסמיכות למקום זיהוי הקטיף כנ"ל, נצפה עומד ג'יפ כהה עם גגון ועליו גלגל ספיר. לאחר הכוונת פקחי המאשימה לאזור הקטיף מכלי הטייס, עוכבו הנאשמים בקרבת אזור הקטיף על ידי הפקחים, כשהם נוסעים ברכב מדגם ג'יפ שירוקי בצבע אפור כהה, הנושא לוחית רישוי שמספרה 94-644-05, בעל גגון ומעליו גלגל ספיר.

בקרבת מקום עיכובם של הנאשמים כנ"ל בשטח, נמצאו 5 שקים לבנים המכילים את הצמח המוגן, וכן ובנוסף, שישה שקים לבנים זהים, ריקים מתכולה. כמות הצמח המוגן שנמצא נשקלה, וסך משקלה כ - 94 ק"ג.

ביום 13/2/17 כפרו הנאשמים בביצוע העבירות המיוחסות להם בכתב האישום.

הנאשם 1 טען כי היה במקום אך הוא והנאשם 2 לא קטפו עכוב. לטענתו, אחיו היה תקוע עם הג'יפ שלו, ומאחר והיה יום חם ואביבי, הם עצרו במקום מושא כתב האישום על מנת לאכול. עוד הוסיף וטען הנאשם 1, כי היו במקום הרבה אנשים. הנאשם 1 אינו מודה שהיו שקים לידו, והשקים שנמצאו אינם קשורים אליו.

הנאשם 2 השיב כי לא קטף ולא החזיק עכוב, מאשר דבריו של נאשם 1 וטען כי הוא היה ליד הנאשם 1 ברכב.

בתיק נשמעו ראיות הצדדים משך שלוש ישיבות וביום 21.05.2017 הצדדים סיכמו טיעוניהם בעל פה ובנוסף הנאשמים הגישו גם סיכומים בכתב (נ/2).

עיקרי הכרעת הדין

בית המשפט מצא כי הנאשמים ביצעו העבירות המיוחסות להם מעבר לכל ספק סביר. במסגרת הכרעת הדין נקבע כי עדויות עדי התביעה נמצאו מהימנות, עקביות ומקצועיות וזאת לצד אי מתן אמון בגרסת הנאשמים וקבע לאור הראיות שהוצגו בפניו כי הנאשמים הם שעסקו בקטיף צמח מוגן מסוג עכובית הגלגל אשר נתפס במקום, צמח המהווה ערך טבע מוגן.

טיעוני הצדדים

טיעוני המאשימה

א. עד המאשימה מר נתן באינוסוביץ (להלן: "**הפקח באינוסוביץ**"), היה בטיסת הפיקוח באותו יום במטוס, העיד כי מזהה באזור השעה 11 בבוקר שני קוטפים, אחד לבוש בחולצה אדומה, באזור רוג'ם אל היירי, כאשר שני הקוטפים המזוהים מתכופפים לקרקע, לשניהם סכינים לבנים, לצידם מערום שקים ובנוסף מזהה מהמטוס חפץ מחזיר אור שלהערכתו מדובר בסכין (מפנה לעמ' 7 שורות 17-22), גובה הטיסה היה 150 מטר, הראות מצוינת ללא רוח, העביר דיווח לשני צוותים נוספים של פקחים אביעד בלסקי ואוריה זונה, וצוות נוסף של שרון לוי ואיימן גוטני, הכווין אותם לעבר החשודים, זיהה רכב שעומד שלא על השביל, כששני החשודים צועדים ממקום הזיהוי בשטח לכיוון הרכב כשעל גג הרכב גלגל ספייר (עמ' 7 שורה 26 עמ' 8 שורות 1-4).

ב. הפקח באינוסוביץ התייחס לגוון הרכב (כהה) וטען כי לא היה ג'יפ אחר עם גלגל ספייר על הגג באזור ולידו לא היו רכבים ואנשים אחרים מלבד החשודים (עמ' 8 שורות 6,7). הוא מעיד כי בזמן ההגעה של החשודים לרכב הייתה השתהות שלהם לפני הכניסה כשהוא מזהה שהחשוד שלבוש חולצה אדומה נכנס למושב הנהג, החשוד השני, שמצוי בצד השני של הרכב, מתמהמה בכניסה לרכב, זיהה התחלה של תנועת רכב החשודים, הייתה התעסקות עם משהו סמוך לרכב, הוא שמר על קשר עין רציף מהזיהוי עד לחבירה של הפקחים לחשודים, העיד שהחשוד השני, לא הנהג, החביא משהו בגבעה שהייתה בינו לבין הרכב, זיהה השלכה של משהו לבן (עמ' 8 שורות 22-24, 27-30).

ג. הפקח באינוסוביץ העיד מתוקף ניסיונו כי מדובר באזור עם צמח העכוב שבאים לקטוף בו, אזור הרחוק מהכביש הראשי (עמ' 9 שורות 19-21). עוד העיד הפקח באינוסוביץ כי הכווין את הפקחים לשתי נקודות זיהוי, אחת לצד הרכב שלידו הוחבא משהו, והשניה שקים שעזבו החשודים בשטח שם נראו בתחילת האירוע, כשהם מתכופפים לקרקע (שורות 9-11). כשפקח באינוסוביץ אמד את המרחק בין שתי הנקודות בין 300 ל-500 מטר, זיהה 3 שקים שהיו מונחים בשטח. העד העיד מניסיונו העשיר לגבי ההבדל הניכר בין צורת קטיף העכוב לבין צורת קטיף של צמחים אחרים שגדלים באזור, לדוגמא עולש (עמ' 10 שורות 24-26).

ד. אוריה זונה (להלן: "**הפקח זונה**") העיד שבאותו בוקר עסקו באכיפה של איסור קטיף צמחי תבלין, ברוג'ום אל הירי, העיד על האינפורמציה שנמסרה לו מהפקח באינוסוביץ ממטוס הפיקוח בהרחבה (עמ' 12 שורות 18-21) והתייחס לדיווח מהיכרותו בקטיף של צמח עכובית הגלגל. ממקום התצפית שלו העיד כי זיהה את מיקום רכב הג'יפ, כאשר ציין כי מדובר בג'יפ מסוג ג'יפ ירוק כהה עם גלגל חלופי על הגג, הרכב היה לקראת תנועה והפקחים ביקשו שידומם את המנוע. עוד טען כי אחרי שהוא הגיע לנקודה אליה הפקח באינוסוביץ הכווין, הוא ואביעד בלסקי מצאו מספר שקיות עם עכובית הגלגל ולאחר מכן העמיסו את השקים וחזרו לנקודת המפגש ליד רכב החשודים (עמ' 13 שורות 16-19). הפקח זונה ראה בשקים את צמח עכובית הגלגל וטען כי ההיכרות שלו עם הצמח אבסולוטית. עוד ציין כי בסמוך למערום השקים נמצא ציוד של קטיף, סכינים כפפות, ונמסר לו ע"י הפקח שרון לוי מהצוות השני שזיהה עוד סכין. העד העיד לעניין המצאות חומר לבן שמוגדר על ידו כמו קמח שנמצא הן ברכב של הנאשם 1 והן בשקים שנמצאו מחוץ לרכב. עוד נטען כי נאשם 1 הראה ידע רב במה שקורה בשטח, ולאחר שהוסבר לו שהוא בחקירה תחת אזהרה וכי הכוונה להעמידו לדין, אמר נאשם 1 לפקח זונה "עזוב אותך בימ"ש תן את הדו"ח ונגמור". העד העיד שנאשם 1 התייחס לסכין שנמצאה ליד הרכב ועדיין ביקש שיימסר לו דו"ח, הוא זוכר שנאשם 1 לבש חולצה אדומה משובצת ובמהלך החקירה החליף את החולצה לפריט לבוש אחר, עליונית לא באותו צבע (עמ' 14 שורות 21,22), התייחס לנושא שקילת השקים (עמ' 14 שורה 24). הוא זיהה בתוך השקים את העכובית ואת אותו חומר לבן שנמצא ברכב הנאשמים והן בשקים הריקים שנמצאו בסמיכות לרכב. גם הוא מציין בעמ' 17 שהמרחק בין הנקודה הראשונה בה נצפו החשודים לבין מקום המפגש עם הפקחים לרכב, הוא כמה מאות מטרים, עמ' 17 שורות 6,7. ב"כ המאשימה הוסיף וטען כי הפקח זונה זיהה את הנאשמים באולם.

ה. הפקח שרון לוי (להלן: "**הפקח לוי**") העיד כי נאשם 1 הוא זה שבא בדברים עם אנשי הרשות והיה דומיננטי באירוע, לבש בתחילה חולצת צוואר בצבע חום ובשלב מסוים החליף את הלבוש לחולצה ארוכה בצבע כחול. עוד טען ב"כ המאשימה כי הפקח לוי ציין שהפקח באינוסוביץ הכווין מהמטוס לכיוון התלולית הקטנה מאחוריה היו שקים מקופלים, זיהה ברמת ודאות אבסולוטית את צמח עכובית הגלגל, זיהה את השקים הלבנים הריקים שנמצאו ליד רכבו של רביע (עמ' 21 שורות 1,2), התייחס לשאריות חומר לבן מעין קמח, התייחס לצבע הכהה של הג'יפ, לעובדה שהנאשם 1 עמד ליד הג'יפ, לצורת הקטיף של הצמח להבדיל מצורת קטיף של אחרים כשקטיף עכובית מחייבת כפפות וחיתוך לפני הכנסה לשק. מציין כי הרכב של נאשם 1 הוא רכב ייחודי שאין הרבה כאלה)

עמ' 23 שורות 18,19).

1. הפקח אביעד (להלן: "**הפקח בלסקי**") העיד כי לאחר קבלת הדיווח ראה שרכב הג'יפ מתחיל לנסוע לאחור לא במהירות, מה שתואם את העדויות של התצפית והמטוס, ביקש שהרכב ידומם מנוע, ידע לציין כי הנאשם 1 הגיש תעודות סטודנט, ציין את ההכוונה לתוך השטח כשהמטוס הכווין איפה השקים, מתייחס לביצוע חיפוש ברכב, כשהוא מעיד שברכב לא היה עכוב, אך הייתה אבקה לבנה כשבשקים אותו חומר בדיוק. הפקח בלסקי העיד כי הוא זיהה את הצמח שנתפס ב 5 שקים מלאים כעכובית הגלגל ברמה אבסולוטית.

2. הפקח אימן גוטאני (להלן: "**הפקח גוטאני**") אישר שהיו עוד אירועים באותו יום, אך לא באותו מקום ובאותו זמן, וליד הג'יפ ובקרבתו לא היו אנשים נוספים מלבד הנאשמים (עמ' 27 שורות 20-25).

ח. לגישת המאשימה עדויות פקחי המאשימה בשילוב הראיות והתמונות משתלבות לכדי מארג אחד אמין, קוהרנטי, עקבי מבחינת לוחות הזמנים, הממצאים, כך לעניין תנועת החשודים מספר החשודים וזיהויים, סוג הרכב המיוחד, השקים והחומר הלבן שנמצא על השקים ועל אותו חומר שנמצא בתוך רכבו של הנאשם 1, ובעצם לא נתגלו בעדויות שלהם סתירות שיש בהם כדי לקעקע אמינותם.

ט. עדויות שני הנאשמים הינן גרסאות כבושות שלא עומדות אל מול ההודעות המפורטות שנגבו מהנאשמים בזמן אמת בשטח על ידי פקחי המאשימה (3/ת, 4/ת), שני הנאשמים מעידים שהעברית היא שפה שגורה ברמה גבוהה בפיהם, נאשם 1 בהתחלה העיד כי הוא מעולם לא היה במקום בו נתפס אך בהמשך משעומת עם ההודעה שלו, הוא מתבלבל ולא יודע להשיב מדוע מסר שלא היה במקום הזה אף פעם ומציין בתשובה לשאלה בחקירה נגדית כי היה באזור הזה הרבה פעמים, לוחות הזמנים שמוסרים הנאשמים אינם עקביים, סותרים אחד את השני, הנאשמים לא יודעים מדוע לא מסרו בגרסאות שלהם בזמן אמת את אותו סיפור שהשמיעו לראשונה כי באו לחלץ מהשטח את אחיו של נאשם 1, נזאר. נאשם 2 מסר בהודעתו 3/ת כי לא ידע אם מי שבאו לחלץ חולץ, הוא לא ידע שמדובר באחיו של הנאשם 1, כשנחקר לא ידע לציין כמה ילדים היו באותו יום ברכבו של נזאר, אחיו של הנאשם 1, לא ידע להסביר מדוע בהודעה שלו 3/ת מספר שהם הלכו ברגל לחפש את אותו אדם שנטען שצריך חילוץ כשזה סותר את גרסת הנאשם 1 כשטען שכל הזמן היו ליד הג'יפ ולא התרחקו (עמ' 35 שורות 20-26). גם נאשם 1 לא ידע להסביר מדוע לא מסר לפקחים את השם של אחיו נזאר בזמן אמת, לא ידע להסביר כיצד נאשם 2 מסר גרסה לפיה לא היה אתו ברגע החילוץ וממשיך לדבוק בגרסתו לפיה נאשם 2 נכח אתו בזמן אמת ברגע חילוץ האח. האח נזאר, העיד שהזיכרון שלו לא טוב אך זוכר אירוע נקודתי לפני שנה, לא זוכר לציין את מקום האירוע, לא זוכר באיזה צד של הרכב הייתה התקלה, אין לו אסמכתא לכך שאותו רכיב שהתקלקל ברכב, הוזמן ממקום שכונה על ידו "רכב הצפון", לא הובאה ראייה מחזקת בנושא זה. לטענת ב"כ

המאשימה אנו למדים שמדובר בעדות מוזמנת ומתוזמנת והוא מעיד שהמשפחה מלוכדת ויעשו הכל אחד בשביל השני. לגישה ב"כ המאשימה אין לייחס משקל לעדות עד ההגנה סעידי, מאחר ואין לה רלוונטיות. במסגרת עדותו טען ב"כ המאשימה כי עד ההגנה סעידי התייחס לאירוע של נזאר מה שמראה שגם העדות שלו מוזמנת ומתוזמנת היטב. בסופו של דבר המאשימה טענה כי גרסת הנאשמים קורסת, היא גרסה כבושה, לא מתיישבת עם הראיות ולוחות הזמנים, סותרת את הראיות ואת עדויות הפקחים ועדות נאשמים 1 ו-2 מה שמחזק את המסקנה לטענת המאשימה שמדובר בגרסאות שקריות.

על רקע זאת מבקשת המאשימה ליתן אמון בעדויות שהובאו מטעמה, לדחות את גרסת הנאשמים, שאין לה שום ראיית חיזוק ולהרשיע את הנאשמים במיוחס להם בכתב האישום.

טיעוני הנאשמים

נאשם 1 סיכם בשם שני הנאשמים בכתב. כמו כן, נוכח היותו בלתי מיוצג התרתי לנאשם 1 הגשת ראיות במהלך הסיכומים ובנוסף, הוסיף על סיכומיו בעל פה:

א. לטענת הנאשם 1, מעדותו של הפקח לוי עולה כי מי שהכווין אותו ממקום למקום זה נתן באינוסוביץ, עובדה המעידה על כך שבלי הכוונה מהמטוס הפקח לוי לא היה מצליח להגיע ליעד, למקום שבו נמצא נאשם 1. בהקשר זה הוסיף וטען הנאשם 1, כי על פי החישוב שלו וככל שטענות הפקחים נכונות בהתאם לעדותם, הזמן שהיה לוקח להם להגיע אליו הוא כ- 5 שעות דהיינו, היו מגיעים בשעה 16:00 ולא בשעה 12:00 או בסמוך לכך כפי שהעידו (עמ' 28-29 שורות 29-31, 1-8 בהתאמה).

ב. הנאשם 1 הפנה לדוח הפעולה של באינוסוביץ. לגבי התמונות, טען שהתמונות של מערום השקים שדיבר עליהם הפקח באינוסוביץ, לא היו זהות אחת לשניה. לטענתו, במערום שקים יש אבנים וסלעים ובתמונה השניה בטנדר רואים שטח חלק ונקי.

ג. נאשם 1 הגיש את רישיון הרכב ג'יפ גרנד שיווקי מ.ר. 9464405 שצבעו הרשום ירוק, הג'יפ משנת 95 (3/נ).

ד. ביחס לטענתו של הפקח באינוסוביץ לעניין מזג האוויר והראות שהיתה טובה ביום האירוע, טען הנאשם 1 כי משהבחין הפקח בשתי הדמויות שלפי דעתו הם הנאשמים ולכאורה הבין שהם קוטפים עכוב לפי התנועות שראה, יכל לברר בעצמו אם מדובר בקוטפי עכוב במקום לפנות לפקחים באופן

ישיר, ומשלא עשה כן הדברים מדברים בעד עצמם.

ה. עוד טען הנאשם 1 כי הוא לא קטף עכוב. לטענתו, הם חילצו את אחיו, ולאחר שעזר לאחיו הם ישבו חצי שעה/שלושת רבעי שעה לאכול בשל מזג האוויר האביבי שהיה באותו היום ולאחר מכן הם הלכו.

ו. הנאשם 1 טען כי הוא נכה ואף הוכר כנכה בשיעור של 56% (הציג לבית המשפט תעודת נכה). לטענתו, בשל נכותו הוא לא יכול היה לבצע קטיף עכוב היות ומדובר בעבודה שדורשת כח ברגליים ולו אסור לאמץ הרגליים ולהרים דברים.

ז. לטענת הנאשם 1 לכל פקח יש מצלמה, ומאחר ולא היה לפקחים מה לצלם ברכב, הם לא צילמו.

ח. נאשם 2 הוסיף וסיכם כי אם לטענת ב"כ המאשימה הפקח באיננוסוביץ ראה אותם קוטפים עכוב, למה לא ביקש מהפקחים שיבואו ויתפסו אותם, למה לא צילמו אותם הפקחים בשעת הקטיף. לגישתו, הפקחים לא מצאו ברכב עכוב.

דין והכרעה :

לאחר שמיעת הראיות בתיק ושמיעת טיעוני הצדדים מצאתי כי הוכח בפני מעבר לכל ספק סביר כי הנאשמים ביצעו העבירות המיוחסות להם בכתב האישום תוך שמצאתי כי צמח עכובית הגלגל (**להלן: "העכוב"**) שנקטף והוחזק על ידי הנאשמים מוערך בכ - 94 ק"ג והכל מהטעמים כדלקמן :

א. עדות העד נתן באיננוסוביץ (**"להלן: "העד באיננוסוביץ"**) :

1. עדותו של העד באיננוסוביץ נמסרה באופן עקבי, קוהרנטית, מקבלת חיזוק בראיות נוספות, והיתה מפורטת למדי. עוד מצאתי כי העד הינו עד שאינו מעוניין בדבר וכי אין לו כל היכרות מוקדמת עם הנאשמים. במארג הראיות שהובא בפני מדובר בעד מרכזי אשר הבחין בנאשמים ממקום יושבו במטוס, קוטפים העכוב והוביל שאר הפקחים למקום עיכובם של הנאשמים ומקום השארת שקי העכוב על ידם.

2. העד באיננוסוביץ מסר במסגרת עדותו את שראה באותו היום :

"ש. מה קרה ביום 5.3.16.

עמוד 6

ת. הייתי בטיסת פיקוח מעל דרום הגולן מעל רוג'ם אל הירי, זה נמצא מדרום לשוב יונתן ומצפון לרמת מגשימים, התבקשתי לאתר חשודים בקטיף עקוב, עקובית הגלגל, בסביבות שעה 11.00 זיהיתי מס' חשודים. היו כמה זירות במרחק של ק"מ עד שניים אחד מהשני. היו מספר קוטפים בשטח במקומות שונים מרוחקים אחד מהשני, הכוונתי פקחים שונים כל פקח לזירה אחרת, במהלך אותו בוקר. היו שני קוטפים שאחד מהם לבוש חולצה אדומה ברוג'ם אל הירי, כשמה שאני רואה מהאוויר אנשים מתכופפים לקרקע, עם שקים לבנים על הידיים לצידם מערום שקים, היה חפץ מחזיר אור, להערכתי מדובר בסכין."

(עמוד 7 לפרוטוקול שורות 16-22)

בהמשך העיד העד באינוסוביץ כי הראות ביום האירוע היתה מצוינת, ועד להגעת הפקחים היה בקשר עין רציף עם הנאשמים:

"המטוס חג עד גובה 500 רגל, שזה בסביבות 150 מטר גובה, הייתה ראות מצוינת ללא רוח, הטיסה הייתה נוחה. באותו בוקר ביקשתי מהטייס לחוג מעל החשודים הוא אמר שמבצע סיבוב ברדיוס של ק"מ ולא הורדתי את העיניים מהחשודים - האנשים שאחד מהם היה עם חולצה אדומה. דיווחתי לשאר הפקחים, כולם שומעים אותי בקשר, ביניהם אוריה זונה, שרון לוי, אביעד פנסקי. אני מכווין אותם לעבר שני החשודים בזמן הזה אני מזהה רכב שעומד שלא על שביל, סיפרתי לפקחים, כשהמטוס ממשיך לחוג אני שם לב ששני החשודים שלא הורדתי מהם עיניים ניגשים לכיוון הרכבים עם הגלגל ספיר."

(עמודים 7-8 שורות 24-26, 1-4)

ובהמשך בעמוד 8 שורות 22-24 :

"ש. ציינת מקודם בעדות שאתה שמרת על קשר עין רציף מרגע הזיהוי הראשוני ועד לחבירה של הפקחים לחשודים.

ת. כן."

עדותו של העד באינוסוביץ היתה עיקבית בחקירה הראשית, בחקירתו הנגדית וכעולה מדו"ח הפעולה (נ/1), ולא מצאתי סתירות בעדותו.

3. העד באינוסוביץ מציין בדיוקנות כי זיהה את רכב החשודים, כי לא היה דומה לו באזור וכי ליד הרכב לא היו רכבים ואנשים שזיהה. הוא ראה בוודאות את שני הנאשמים אוספים מה שהיה להם בידיים והולכים לכיוון הרכב. עוד ידע לציין העד בהגנותו כי בזמן הגעת הנאשמים לרכב, הם השתהו לפני הכניסה

לרכב, ולאחר שדיווח לפקחים על כך, ובזמן הגעת הפקחים לרכב, ידע לומר כי הנאשם 1 לבש חולצה אדומה, נכנס למושב הנהג, וכי הנאשם 2 היה עדיין בסמיכות לרכב ולא נכנס אליו באופן מיידי. הנאשם 2 החביא משהו (כלשונו) ליד מקום החניה של הרכב, ונכנס אל המושב ליד הנהג לאחר מכן. בהמשך ציין כי הנאשם 1 החליף את החולצה האדומה לחולצה בצבע כהה.

4. ביחס למקום נשוא כתב האישום, העד באינסוביץ אישר כי הוא מכיר את האזור היטב עוד מהיותו חקלאי בענף הבקר. תיאר כי האזור רווי בצמח העכוב, ובחודשים מרץ-אפריל מגיעים לאזור הזה לקטוף עכוב.

5. העד אישר כי בזמן מתן דו"ח הפיקוח (נ/1) היה זכרונו טוב יותר ומכאן כי לאחר שרוענן זכרונו מקריאת דו"ח הפעולה מעיד הוא כי הכוין הפקחים לשתי נקודות, וכי הנאשמים החביאו משהו מעבר לגבעה שהיתה בינם לבין הרכב:

"ת. לאחר שקראתי, אני זוכר שכתבתי את זה וזוכר שקרה, שהכוונתי את הפקחים לעבר מערום שקים שהם עזבו לפני שהגיעו לרכב.

ש. הנקודה השנייה אליה אתה מכווין אותם.

ת. לנקודה שהייתה לצד הרכב. זו אותה זירה. הנקודה לצד הרכב התכוונתי למקום שאליו נכנס הנהג ולידו הוחבא משהו, והנקודה השנייה זה השקים אותם עזבו החשודים לפני כן, זו לא אותה נקודה, יש מערום של שקים שם נראו החשודים בתחילת האירוע נראו מתכופפים לקרקע עם חפץ אחד בפעילות שנראתה לי כקטיפי."

(עמוד 9 שורות 6-12)

לציין כי מאז מתן דו"ח הפעולה ועד מועד מתן העדות בבית המשפט חלפה למעלה משנה ומכאן כי לא ניתן לצפות מהעד כי יזכור כל פרט ופרט מהדברים שראה מהמטוס, מה גם שלא תיעד בזמן אמת הנראה בתצפית (עמוד 11 שורות 15-16).

העד העיד בחקירתו הנגדית כי משוכנע בוודאות שהצמח הנקטף הינו עכוב ולא צמח אחר וזאת מניסיונו המקצועי.

6. עדות העד באינסוביץ מקבלת חיזוק בשאר ראיות התביעה לרבות הודעת הנאשמים ת/3 ו - ת/4 ועדויות הפקחים שרון לוי, אביעד בלסקי, איימן גוטני ואוריה זונה. העד באינסוביץ מתאר קטיפי על ידי שני חשודים, מתאר באופן ברור את החבירה של הפקחים לנאשמים, את רכב הגי'פ בגוון כהה וכן תיאור של מערום שקים, שם נראו החשודים בתחילת האירוע, כאשר נצפו מתכופפים לקרקע עם חפץ אחד "מנצנץ" בפעילות אשר זוהתה כפעילות קטיפי של צמח העכוב (עמוד 10 שורות 14 - 26). ואכן,

הנאשמים אותרו ברכב מסוג זה כאשר השקים נמצאים במערום, במקום אליו הכווין אותו תיאר העד, ואף הכילו צמח מסוג עכוב על פי עדות הפקח ואזנה.

מארג הראיות שמתחברות לא מותיר ספק שהנאשמים נראו הקוטפים, ולפי התנהגות הנאשמים, תנועתם, צורת הקטיפה והחפץ ה"מנצנץ" שהחזיקו ביד ניתן לקבוע כי קטפו צמח העכוב.

ב. עדות הפקח אוריה זונה (להלן: "**הפקח זונה**") :

עדות של הפקח זונה הותירה רושם מהימן, היתה עקבית, לא היתה מתלהמת, מצאתי כי לעד זה לא היה כל אינטרס לסבך הנאשמים בעדותו וניתנה ללא כל סכסוך קיים בינו לבין הנאשמים:

1. גרסתו של הפקח זונה לאירועים מושא כתב האישום כפי שניתנה בדו"ח הפעולה המפורט **ת/5** עולה בקנה אחד עם עדותו המפורטת והיסודית בפני בית המשפט ביום 20/04/2017.

הפקח זונה מציין בעדותו כי קיבל דיווח מהעד באינוסוביץ בגין שני חשודים הנצפים על ידו מהמטוס ממנו תצפת, חשודים הקוטפים ככל הנראה עכוב מניסיונו, נצפו עם שק לבן ועוזבים המקום לכיוון הרכב שנמצא באזור שהם עושים בו את הפעילות. הרכב הוא מסוג JEEP בצבע ירוק כהה עם גלגל חלופי על הגג. הפקח זונה תיאר כי ראה בעצמו את הגלגל החלופי מהתצפית, ובאותו הרגע הוא והפקח בלסקי (הפקח שהיה עמו בטנדר) החליטו לנסוע לנקודה עצמה בה נצפה רכב החשודים (עמוד 12 שורות 26-30). הפקח זונה זיהה החשודים באולם, העיד כי העד באינוסוביץ היה בקשר עין שנשמר כל הזמן מהמטוס, שהעד באינוסוביץ הכווין אותם במהלך החבירה והתפיסה לרבות למיקום מערום השקים (שהיה מרוחק מעט ברכבם של הנאשמים), העיד כי מצאו במערום מספר שקים עם צמח העכוב וכן כלים לקטיפה עכוב כגון כפפות עבודה, סכינים וסלים שכן צמח העכוב הינו קוצני ויש לקוטפו מהשורש - עובדה המייחדת אותו (עמוד 14 שורות 1-3).

בעמוד 13 לפרוטוקול שורות 12-29 תיאר מה קרה שחבר לנאשמים ואת הוודאות שמה נתפס זה צמח העכוב:

"ש. מה קורה כשאתה מגיע לרכב, מה אתה עושה.

ת. אני מזדהה עם תעודת פקח ומבקש מהנאשמים להזדהות בפניי, בהתחלה איך שזכור לי היה שיח ארוך עד לקבלת התעודות. שאלתי אותם לטיב העניין ומה עושים פה, בהתחלה יש אמרות שונות ואחרי שאמרתי את החשדות שלי, בקטיפה לא חוקי של ערך טבע מוגן, שזה העקוב. בשלב מסוים מגיע שרון לוי ואיימן בוטני שנשארים עם שני האנשים בקרבת הרכב יחד איתם, אני ואביעד בלסקי ניגשים לנקודות שנתן מכוון אותנו מהאוויר בהם ראה אותם משאירים משהו כמו שק בצבע לבן, כשהגענו לנקודה זיהינו את השק, מצאתי מספר שקים, לא זוכר כמה, שבכל השקים אני מזהה את הצמח עכובית הגלגל וסוחר אותם חזרה לנקודת המפגש.

ש. איך אתה יודע שיש שם צמח עכובית הגלגל.

ת. פתחתי וראיתי. אני מכיר טוב מאוד את עכובית הגלגל בכל צורותיו. זה מניסיון העבודה שלי, אנו עוסקים בזה הרבה זמן. הצמח עכובית הגלגל זה קוץ שמוציא מספר עלים בין 6 או פחות ובאמצע יש תפרחת ונהוג לקטוף את התפרחת לפני שמוציאה את גבעול והצמח עצמו יותר טרי לאכול אותו, השלב השני הוא קטיף התפרחת בעזרת סכין, מספרים, בעזרת כפפות, הוא קוצני מאוד, וצריך לעבוד עם כפפות טובות, ישנם אנשים שקוטפים את העלים והרוב את התפרחת וזה מונע מהקוץ להוציא את התפרחת ולפזר את זרעיהם בשטח מה שנותן לצמח התפשטות לאחר שמתייבש.

ש. אם הייתי שואל אותך באיזו רמת וודאות שמדובר בצמח עכובית הגלגל מה הוודאות שאכן מדובר בעכובית הגלגל.

ת. באופן אבסולוטי."

עוד תיאר הפקח זונה כי מצא שקים עם חומר לבן שנראה כמו קמח, שקים שהיו בתוך הרכב ומחוץ לרכב, וככל הנראה שימשו לאחסון של קמח לפני שלקחו אותם לקטיף (עמוד 14 שורות 5-7).

2. הפקח זונה העיד בחקירתו הראשית בגין נסיבות גביית הודעתו של הנאשמים (ת/3 ו - ת/4):

"ש. ציינת שבשלב הזה התחילה החקירה הפורמאלית.

ת. חקירה תחת אזהרה.

ש. תתייחס לדברים שנאמרו אם נאמרו בשלב הזה ע"י מי מהנאשמים ומי אמר.

ת. בשלב הזה רוב הדברים נאמרו ע"י רביע נאשם 1, (הערת בימ"ש: מצביע על נאשם 1) לפני תחילת החקירה רביע מראה ידע רב במה שקורה פה אני הסברתי לו שאנו מבצעים את החקירה תחת אזהרה כי הולכים לבימ"ש, רביע אמר לי עזוב אותך בימ"ש תיתן לי את הדו"ח ונגמור זה מראה לי שהאדם מכיר את הליך הדו"ח.

ש. מה אמרת לו בתשובה.

ת. אמרתי לו שאני הולך לבצע חקירה ולבימ"ש וזה לא הליך של ברירת משפט.

ש. זכור לך על מה ביקש שתוציא לו דו"ח.

ת. על העכוב.

ש. כשהוא מבקש דו"ח על העכוב הוא מתייחס למשהו.

ת. הוא מתייחס לזה שהשקים נמצאים ברכב שלו, ומסיים את זה שאתן לו דו"ח."

(עמוד 14 שורות 8-19) .

כמו כן ר' עמוד 16 שורות 6-20, שם העיד העד זונה כי הפרידו בין הנאשמים, חקרו את שניהם בנפרד, וכל אדם מהמגזר שנחקר שואלים אותו אם מבין את השפה העברית, ואם אומר שכן, חוקרים בעברית, ואם אומר שלא, מביאים מתורגמן. במקרה הנדון כאשר העד שאל אם הנאשם 1 מבין עברית, זה השיב כי הכל בסדר ומקובל (עמו' 16 שורה 11).

בהמשך העיד העד כי לפני כל הודעה הם מציינים שיש לחשודים זכות להיוועץ עם עו"ד, אם הנאשם בוחר להיוועץ עם עו"ד זה נעשה בטלפון, ובמקרה הנדון הנאשמים לא ביקשו להיוועץ בעו"ד ואף החתים את נאשם 2 על הזכות להיוועץ עם עו"ד .

3. בהתייחס לשקים בהם נמצא צמח העכוב, העיד העד כי נתפסו 5 שקים עם עכוב שהיו במיקום אליו הכווין העד באינוסוביץ (לא ליד מקום חניית הרכב). הוא שקל השקים בעזרת משקל (ראה גם ת/6), משקלם 94 ק"ג (ראה גם דוח הפעולה ת/5), ולאחר השקילה וכל ההליכים הוא משמיד את השקים ואת העכוב וזורק לפח (עמוד 14 שורות 24-25).

במהלך עדותו הדגיש העד זונה את המצאות החומר הלבן שנראה כמו קמח בכל השקים (עמוד 15 שורות 23-24), העיד כי לא הצליחו לצלם את הקמח, כי צבעו לבן כמו צבע השקים ולכן היה קושי פיזי (ראה גם ת/1 ג').

4. במסגרת החקירה הנגדית השיב העד זונה כי הגיע לערימת השקים עם טנדר שמורות הטבע, וזאת על פי ההכוונה של העד באינוסוביץ, בנקודה זו העמיס את שקי העכוב לטנדר שלו בעזרת הידיים, והביא אותם לנקודת המפגש בה היה הג'יפ של הנאשמים (עמודים 16 - 17 שורות 27-32, 1-5).

5. כמו כן, בחקירתו הנגדית התייחס הפקח זונה לאי צילום השקים במקום בו העמיס אותם לרכב :

"ש. למה לא צילמת את השקים במקום בו העמסת אותם על הרכב.

ת. אני לא מעמיס כל פעם שאני מעמיס כל שק ושק. המיקומים לא נראו לי סיבה, צילמתי את כל השקים להמחיש כמה שקים נאספו."

(עמוד 17 שורות 10-11).

בהתייחסו לאי צילום השקים ותכולתם בנקודת תפיסתם הודה הפקח וזנה בהגינותו כי הוא לא צילם את השקים במקום שבו אסף אותם, אלא במרחק מסוים משם. הוא הוסיף וטען כי הם מצלמים את מלוא הראויות שהם אוספים, וכי רק לאחר שהם מרכזים את השקים ליד הטנדר, הם צילמו הכל ביחד (עמוד 17 שורה 15-18). עוד העיד בחקירתו הנגדית כי בדק 5 השקים ומצא כי מכילים צמח העכוב.

6. מהימנות גירסתו של הפקח וזנה לא נסתרה בחקירתו הראשית והנגדית, עד זה היה איש הרשות המרכזי שערך פעולות החקירה בתיק זה לרבות עיכוב החשודים, חיפוש העכוב בשקים ותיעוד הממצאים, הינו פקח ותיק ומנוסה, גירסתו משתלבת עם עדות העד באינוסוביץ והפקחים לוי, בלסקי וגיטאני (ר' להלן), אין לו אינטרס בהפללת הנאשמים שבפניי ומכאן שמצאתי מקום לאמצה.

7. זיהוי הצמח הנקטף אשר נמצא בשקים שהוחזקו על ידי הנאשמים כצמח עכובית הגלגל:

ההלכה הנוהגת מכירה בעדים כעדים מומחים שלא אך בדרך הוכחת תחומי השכלתם האקדמאית או הכשרתם הפורמאלית אלא גם לאור תחום עיסוקם הייחודי או רב השנים.

בית המשפט העליון עמד במסגרת ע"פ 436/88 - **עוזי רבינוביץ נ' מדינת ישראל**, פד מג(1), 553 על סוגי המומחים הקיימים וקבע בהתבסס על פסיקה קיימת כי ניתן לראות במומחה ע"ס ניסיון מקצועי כמומחה לכל דבר גם אם אין בידו השכלה פורמלית מתאימה. בית המשפט מציין בהחלטתו כי:

"על סוגייה זו - אמנם מנקודת ראותו של סדר הדין האזרחי, אך בראייה עקרונית רחבה - עמד חברי הנכבד, השופט ג. בך, בע"א 745/82 שחר ואח' נ. ל' בור ואח', פ"ד מ' (46) 2, בעמ' 50, לאמור:

"קיימים שני סוגים של 'עדים מומחים', אשר עדותם קבילה ורלוואנטית, למרות שאין ברשותם בהכרח מידע ישיר בדבר העובדות המרכזיות שעליהן נסב המשפט שבו הם נקראים להעיד.

ישנם 'מומחים' במונח הקלאסי של המונח, היינו, אנשים שהתמחו במדע או במקצוע, בעלי תארים ודיפלומות, אשר בתי-משפט נזקקים לעדותם, כאשר מחווים הם את דעתם בנושא שהוא בתחום מומחיותם המיוחדת. ומאידך גיסא ישנם אנשים אחרים, אשר בדרך זו אחרת, אם תוך עיסוק במקצועם או בתור חובבנים או בדרך מקרית אחרת, רכשו מידע כללי בנושא מסוים, ובית המשפט סבור, כי יוכל להפיק תועלת מפרי ניסיונם בבואו להחליט בנושא או בנושאים העומדים להכרעה לפניו."

ובהשיבו לשאלה, על-פי מה תיבחן קבילותן של עדויות מומחים מן "הסוג השני", הוסיף (בעמ' 51) לאמור:

"אין שום טעם להעמיד לפני בית המשפט מגבלות פורמאליות ונוקשות בעניין זה. הקריטריון היחידי של קבילות ראיה מסוג זה נעוץ במבחנים של רלוואנטיות ושל משקל פוטנציאלי."

בענייננו, העיד הפקח זונה מניסיונו כפקח המאשימה ואני קובע כי עדותו הינה עדות עד מומחה לצורך זיהוי הצמח שנקטף כעכובית הגלגל :

" ש. איך אתה יודע שיש שם צמח עכובית הגלגל.

ת. פתחתי וראיתי. אני מכיר טוב מאוד את עכובית הגלגל בכל צורתיו. זה מניסיון העבודה שלי, אנו עוסקים בזה הרבה זמן. הצמח עכובית הגלגל זה קוץ שמוציא מספר עלים בין 6 או פחות ובאמצע יש תפרחת ונהוג לקטוף את התפרחת לפני שמוציאה את גבעול והצמח עצמו יותר טרי לאכול אותו, השלב השני הוא קטיף התפרחת בעזרת סכין, מספרים, בעזרת כפפות, הוא קוצני מאוד, וצריך לעבוד עם כפפות טובות, ישנם אנשים שקוטפים את העלים והרוב את התפרחת וזה מונע מהקוץ להוציא את התפרחת ולפזר את זרעים בשטח מה שנותן לצמח התפשטות לאחר שמתייבש.

ש. אם הייתי שואל אותך באיזו רמת וודאות שמדובר בצמח עכובית הגלגל מה הוודאות שאכן מדובר בעכובית הגלגל.

ת. באופן אבסולוטי."

(עמוד 13 שורות 20 - 29).

ג. עדותו של הפקח שרון לוי (להלן: "הפקח לוי") הותירה רושם מהימן ומקצועי, לא מצאתי כי קיים סכסוך כלשהו בין הפקח לוי לנאשמים לפני או אחרי האירוע, ועדותו מחזקת עדות הפקח זונה שעה שהעיד כי זיהו הרכב החשוד מאותו סוג עליו דיווח העד באינסוביץ והעד זונה. הפקח לוי מאשר שביום האירוע נשוא כתב האישום עסק במלאכת פיקוח יזום של המרחב, לצורך איתור קטיף לא חוקי של עכובית הגלגל. הוא מאשר ששני הצוותים שהשתתפו ביום האירוע (הוא וגיטאנין] והצוות השני של הפקח בלסקי וזאנה), שמעו היטב את ההכוונה של העד באינסוביץ כי יש שני חשודים שנצפו בקטיף עכובית, עזבו את הדברים שלהם בשטח והלכו לכיוון הרכב מסוג ג'יפ בגוון כהה עם גלגל חלופי על הגג. עוד מאשר העד לוי כי שמע בקשר שהעד באינסוביץ ממשיך להכווין את צוות הפקחים זונה ובלסקי, עד שהם עצרו את החשודים. כמו כן העיד כי החשודים החביאו משהו בקרבת הרכב (עמוד 20 שורות 6-1) ועל פי הכוונה של העד באינסוביץ ידעו הפקחים להגיע לנקודה הספציפית ולתפוס את השקים.

נאשם 1 ביקש לטעון כי הפקח לוי מבקש להעליל עליו ולראייה כי רשם כנגדו דו"ח בעבר בגין קטיף עכובית הגלגל אך מעדות הפקח לוי לא התרשמתי כי מבקש לטפול על נאשם 1 האשמות שווא, הוא

לא ציין בעדותו כי ראה את הנאשמים קוטפים עכובית הגלגל באירוע הנוכחי ואף נטען בפניי מפני נאשם 1 כי שילם הדו"ח אשר נרשם בעבר לחובתו ע"י הפקח לוי (ראה עמוד 24 שורות 13-15).

העד לוי העיד כי הגיע קרוב לרכבם של החשודים, וזאת לאחר שזנה ובלסקי הגיעו לשם, והוא זיהה את החשודים (עמוד 20 שורות 7-11).

אומנם העד לוי מעיד כי הוא לא מצא שקים של עכוב, אלא שקים ריקים (עמוד 21 שורה 22), אך לאחר שהוצגו בפניו התמונות שצולמו ביום האירוע, ידע להעיד כי מדובר בשקים בהם נמצא צמח העכוב ולא צמח מסוג אחר, וזאת מניסיונו המקצועי הרב :

"ש. מה הניסיון שלך עם נושא של קטיף עכובית הגלגל.

ת. הייתי פקח של מרכז הגולן, שטח פיקוח שיש בו הרבה מאוד קטיף לא חוקי של עכובית הגלגל, עסקתי בזה ממתי שהצמח עבר בתקנה כצמח מוגן."

(עמוד 19 שורות 15-18)

ובהמשך בעמוד 20, שורות 30-32 :

ש. מציג לך ת/1, עמ' א' תמונות 1,2,3. מה אתה מזהה בתמונות.

ת. בתמונה 1 שק לבן מלא, בתמונה 2 יש שלושה שקים וסל עם כפפות ותמונה שלוש רואים בתוך הסל צמחים שמזהה זה עכובית הגלגל.

ש. באיזה רמת וודאות אתה מזהה אותם.

ת. במאה אחוז, וזה מתוך הניסיון של עשר שנים.

מעדות הפקח לוי התרשמתי כי מכיר היטב צמח העכוב מתוקף עבודתו ועובד כאיש מקצוע מטעם המאשימה וכי אכן מסוגל לזהות צמח העכוב אשר נמצא בשקים שנתפסו. ראה גם לעניין זה עדותו בעמוד 21 שורות 23-31 :

ש. בתור פקח עם ניסיון ותק, תוכל להסביר לבימ"ש מה שונה קטיף של עכוב ושל עולש.

ת. עכוב אסור לקטוף הוא מוגן, ועולש מותר, אם זה לא בתוך שמורה מותר לקטוף עולש. הקטיף לא שונה בצורה מהותית, מי שקוטף עכוב קוטף עם כפפות כי הוא קוצני, ורוב האנשים שקוטפים מקצצים את העלים לפני שמכניסים לשק, חותכים מלמטה

עמוד 14

ומקצצים את הלמעלה ואז מכניסים, תמיד קוטפים עם כפפות ועם סכין.

ש. שני הצמחים גודלים באותה צורה והקטיף אותו דבר.

ת. עולש לא קוצני ולא קוטפים עם כפפות. עולש אפשר לקטוף בלי סכין ותהליך הקטיף אותו תהליך, הולכים בשטח רואים צמח וקוטפים, קל לזהות את הקטיף של העכוב בגלל הכפפות והסכין ומי שמכיר את הצמח רואים שזה עכוב מרחוק."

בחקירתו הנגדית מאשר העד לוי את גוון רכב הג'יפ השייך לנאשמים, וכשנשאל מדוע לא צילם את הרכב, השיב בהגינותו כי :

"ת. אני לא צילמתי כי ניהלתי את האירוע, וזה לא משנה, אם התצפית מהאוויר ראתה את הרכב ואותך נכנס לרכב, והכווינה את הפקחים עד שהגעתי לשם, לא משנה אם צילמתי או לא."

(עמוד 21 שורות 14-15).

ד. עדותו של הפקח אביעד בלסקי (להלן: "הפקח בלסקי") הותירה רושם מהימן ומקצועי, היתה עקבית, מצאתי כי לעד זה לא היה כל אינטרס לסבך הנאשמים בעדותו וניתנה ללא כל סכסוך קיים בינו לבין הנאשמים:

1. הפקח בלסקי מציין בעדותו כי התלווה לפקח זונה לפיקוח יזום של המרחב, לצורך קטיף לא חוקי של עכובית הגלגל. מי שהכווין אותם ביום האירוע היה הפקח באינוסוביץ, אשר דיווח על שני חשודים בקטיף עכוב (עמוד 24 שורות 24-25).

עדותו מחזקת עדות הפקחים זונה, לוי ובאינוסוביץ שעה שהעיד כי זיהו הרכב בנקודת המפגש אליה הכווין העד באינוסוביץ. הפקח בלסקי מאשר שביום האירוע נשוא כתב האישום ראה רכבם של הנאשמים שהחל לנסוע לאחור, לא במהירות, הוא ניגש לרכב, הזדהה ולאחר שהנהג (הנאשם 1 אותו זיהה באולם) דומם את המנוע הוא הגיש לו תעודת סטודנט, אותה העביר לפקח זונה. לאחר מספר דקות הגיע גם הפקח לוי, כשהפקח לוי נשאר עם החשודים ליד הרכב הוא וזונה המשיכו לנקודה השניה אליה הכווין הפקח באינוסוביץ, הנקודה בה הוחבאו השקים עם העכוב (עמוד 24 - 25 שורות 1-2, 27-30).

הפקח בלסקי מאשר שלאורך כל הזמן הנאשמים היו בקשר עין רציף עם הפקח באינוסוביץ, וכשהפקחים הגיעו לנאשמים ליד רכבם, כל הזמן היה פקח שנשאר עם הנאשמים. לא היתה נקודת זמן בה הנאשמים היו לבד (עמוד 25 שורה 2).

2. הפקח בלסקי מעיד כי ערך חיפוש ברכב הנאשמים ולא מצא שקים עם עכוב, אלא שקים לבנים בהם יש תכולה של אבקה לבנה הנראית כמו קמח : " **בתום החקירה ביצעתי חיפוש ברכב, ברכב לא מצאתי עכוב, היתה אבקה לבנה כמו קמח בצבע לבן, שבקרבת הרכב היו כמה שקים מקופלים צמודים לרכב, ובתוכם היתה אבקה לבנה. מבחינתי לא הייתי שותף לעוד דברים.**" (עמוד 25 שורות 3-5).

הפקח בלסקי אישר כי הלך עם הפקח וזנה לנקודה בה הוחבאו שקי העכוב, אך מי שבפועל ערך את החיפוש בשקים היה העד וזנה.

3. מעדות הפקח בלסקי התרשמתי כי מכיר היטב צמח עכובית הגלגל מתוקף עבודתו ועובד כאיש מקצוע מטעם המאשימה וכי אכן מסוגל לזהות צמח עכובית הגלגל אשר נמצא בשקים שנתפסו. ראה גם לעניין זה עדותו בעמוד 25 שורות 6-12 :

"ש. מפנה אותך לתמונות ת/1 לעמ' א', תתייחס לתמונות 1,2,3

ת. רואים את שקי העכוב שמצאנו בשטח לפי הכוונת המטוס,

ש. אתה מזהה את הצמח בתמונה הימנית התחתונה.

ת. כן, זה עכובית הגלגל.

ש. באיזה רמת וודאות.

ת. מאה אחוז זה על בסיס היכרותי מהשטח ממאות שקים שראיתי במילוי תפקידי. הצורה של הגבעול עם הקוצים שנקצצים אכן כך נראה."

ובהמשך מתאר את צורת הקטיף של צמח העכוב להבדיל מקטיף של צמחים אחרים כדוגמא עולש (עמוד 25 שורות 13-25).

4. במסגרת החקירה הנגדית אישר העד בלסקי כי קטיף של עכוב מתבצע בצורת רכינה, ולשאלת בית המשפט חזר והסביר ההבדל שבין עכוב לעולש (עמוד 26 שורות 25-28).

ה. גם עדותו של הפקח איימן גוטני (**להלן: "הפקח גוטאני"**) הותירה רושם מהימן ומקצועי, היתה עקבית, ומצאתי כי לעד זה לא היה כל אינטרס לסבך הנאשמים בעדותו וניתנה ללא כל סכסוך קיים בינו לבין הנאשמים.

הפקח גוטאני היה בצוותו של הפקח לוי, שעה שזנה ובלסקי הלכו לנקודה בה הוחבאו שקי העכוב על פי הכוונתו של הפקח באינוסוביץ, הם היו עם הנאשמים ליד רכבם (עמוד 27 שורה 1 ובהמשך שורות 8-10) .

הפקח גטניו אישר במהלך עדותו את סוג הרכב בו היו הנאשמים, את הגוון שלו וכי על הגג היה גלגל חלופי.

לא נעלמה מעיני אי ההתאמה בין עדויות הפקחים באשר לצבע החולצה אותה לבש הנאשם 1 ביום האירוע נשוא כתב האישום (הפקח באינוסוביץ והפקח ואזנה העידו כי לבש חולצה אדומה ארוכה בעוד העד לוי העיד כי הנאשם לבש חולצה קצרה בצבע חום) וכן ביחס לצבע הג'יפ השייך לנאשמים, כמו גם סוגו, אך למרות זאת לא מצאתי כי אי התאמה זו יורדת לשורש העניין. שוכנעתי מעל לכל ספק סביר שהעד באינוסוביץ שמר על קשר עין רציף עם הנאשמים, החל מביצוע פעולת הקטיף בה נצפו הנאשמים רוכנים כלפי מטה ועד לרגע החבירה של הפקחים עימם. בסופו של דבר, הפקחים זיהו את הנאשמים באופן וודאי, ומרגע החבירה עם הנאשמים לא היתה נקודת זמן בה נשארו הנאשמים לבד ותמיד היה פקח במחיצתם. הפקחים העידו כי לא היה אדם אחר עם רכב הדומה לרכבם של הנאשמים בהתאם לתיאור שנמסר להם ע"י הפקח באינוסוביץ . הפקח באינוסוביץ מציין בדייקנות כי זיהה את רכב החשודים, כי לא היה דומה לו באזור וכי ליד הרכב לא היו רכבים ואנשים שזיהה. מדובר ברכב ג'יפ בצבע כהה, ייחודי, עם גלגל חלופי על הגג (עמוד 12 שורות 26-30) .

למעלה מכך, העובדה שהעד באינוסוביץ זיהה בין היתר שקים לבנים בקרבת רכבם של הנאשמים וזאת מנקודת התצפית במטוס , ולאחר שהכווין הפקחים למקום רכבם של הנאשמים, אכן נתפסו ליד הרכב שקים לבנים המכילים קמח, מעידה כי הוכח מעבר לכל ספק סביר שהרכב בו נתפסו הנאשמים , הינו הרכב אשר נצפה על ידי הפקח באינוסוביץ. עוד אוסיף בהקשר לכך כי הפקח בלסקי מאשר שביום האירוע נשוא כתב האישום ראה רכבם של הנאשמים שהחל לנסוע לאחור, אומנם לא במהירות, הוא ניגש לרכב , הזדהה ולאחר שהנהג (הנאשם 1 אותו זיהה באולם) דומם את המנוע הוא הגיש לו תעודת סטודנט (עמוד 24 שורות 27-30) ומכאן אני למד שהבדל בצבע החולצה אותה לבש הנאשם 1 וכן צבע הרכב אינו פרט מהותי היורד לשורש העניין ושיש בו לפגום באופן ממשי במהימנות מי מהפקחים, מה גם שהעדויות נמסרו בתיק זה בחלוף למעלה משנה מקרות המקרה.

1. לאור האמור לעיל מצאתי כי גירסת עדי התביעה מהימנה וכי הוכח בפני מעדויות עדי התביעה , בין אלו הישירות בעדות הפקח באינוסוביץ והן אלו הנסיבתיות בעדויות שאר הפקחים מעבר לכל ספק סביר כי הנאשמים נצפו על ידי העד באינוסוביץ קוטפים צמח עכובית הגלגל ועוכבו שעה שעשו דרכם ממקום הקטיף למקום בו החנו את הרכב, כאשר הם מחזיקים באמתחתם כמות העולה כדי כ - 94 ק"ג צמח מסוג עכוביץ הגלגל וכלים לקטיף העכוב.

2. לאחר שמיעת עדויות הנאשמים בפני ובחינת הודעות הנאשמים **ת/3** ו **ת/4** מצאתי כי גרסתם של

הנאשמים כפי שנמסרה בהודעות אלו ובעדותם פני בית המשפט אינה מהימנה, מתחמקת, מלאת סתירות ונשללת בראיות התביעה.

ח. לאור העובדה כי הנאשמים אינם מיוצגים, הוסברה לנאשמים זכותם ללזמן עדי ההגנה מטעמים והתרתיהם להם לעשות כן תוך מתן אורכה נוספת לשמיעת פרשת ההגנה, וביום 21/05/2017 העידו מטעם הנאשמים אחיו של הנאשם 1, יאסין נזאר ואביה של אשתו, סעיד פאוזי יאסין.

גירסת הנאשמים :

לאחר שמיעת גירסת הנאשמים מצאתי גירסת הנאשמים רצופה סתירות, פירוכות ותמיהות.

לעניין קבילות ההודעות ת/3, ת/4 אציין כי הוכח בפני בעדויות הפקחים אשר נמצאו מהימנות כי ניתנה לנאשמים זכות ההיוועצות, הם הוזהרו על פי דין ואף נשאלו באם הם מבינים ומדברים בשפה העברית. הפקח זונה העיד במסגרת עדותו בבית המשפט כי ככל שהנאשמים היו טוענים שאינם מבינים או מדברים בשפה העברית, היה מזמין מתורגמן, אך משלא היה ספק באשר להבנתם את השפה העברית, המשיך בחקירה מבלי לזמן מתורגמן. לציין לעניין זה כי לכל אורכם של הדיונים המשפטיים, החל מדיוני ההקראה וכלה בדיוני שמיעת הראיות התבטאו הנאשמים והפנו שאלותיהם לעדים בשפה העברית, לא ביקשו מעולם עד העלאת טיעוניהם כנגד לשון ההודעות ת/3, ת/4 להסתייע במתורגמן ובית המשפט התרשם כי רמת השליטה של הנאשמים בשפה העברית טובה ואין בטענה המאוחרת אלא כדי לנסות ולקעקע גרסתם כפי שנרשמה בהודעות ותו לא.

לאור האמור והדם שלא נטען לקבילות ההודעות הנאשמים אלא לעניין הדיוק בתוכנם אני קובע כי הודעות נגבו על פי דין ומשקפות בתוכנם את דברי הנאשמים בפני הפקח זונה.

כחלק מגרסת הנאשמים טענו אלו שהגיעו לשטח נשוא כתב האישום על מנת לחלץ את אחיו של הנאשם 1, יאסין נזאר, שנתקע לטענתם באזור רמת הגולן עם אשתו ובנותיו, וביקש מהנאשם 1 להביא איתו כלים לתקן חלקו הימני של הג'יפ שלו שנשבר. לעניין זה מקבל אני טענתו של ב"כ המאשימה בדבר היות המחולץ אחיו של נאשם 1 בגדר עדות כבושה שעה שזה לא הוזכר בהודעת הנאשמים באזהרה **ת/3 ו - ת/4** על פי שמו או קרבתו לנאשם 1.

גרסת הנאשם 1

גרסתו של הנאשם 1 כי באו לחלץ את אחיו אינה הגיונית לאור הסתירות הרבות שהתעוררו במהלך עדותם של הנאשמים בינם לבין עצמם וכן בניגוד לעדותם במסגרת הודעתם תחת אזהרה **בת/3 ו - ת/4**. בעוד נאשם 1 טוען כי חילצו את אחיו של נאשם 1, טען נאשם 2 בהודעתו ת/3 כי לא הספיקו לחלץ "מישהו" ואף לא ציין כאמור כי מדובר באחי נאשם 1 המוכר לו היטב. גירסה תמוהה זו אף אינה מקבלת חיזוק בעדות אחיו של

הנאשם 1, יאסין נזאר, שאינו זוכר איזה חלק של הרכב התקלקל, אינו מביא קבלה על התיקון הנטען, לא הציג תיעוד כלשהו שיוכיח הימצאותו בשטח ביום האירוע או כל ראייה אחרת היכולה לאמת או לתמוך בטענתם ז.

למעלה מכך אציין כי כאשר נשאל הנאשם 1 מדוע אינו מציג תמונות מיום האירוע הנטען, השיב כי נשבר לו מסך הטלפון ואינו יכול להוציא התמונות. בהקשר לטענתו זו לא הציג כל ראייה ו/או אסמכתא שאכן הטלפון נשבר ובאם תוקן. עדותו זו של הנאשם אינה מתיישבת עם הראיות לפיהן הנאשמים באו לחלץ אחיו של הנאשם 1, בפרט לנוכח עדותו של אחיו של הנאשם 1 יאסין נזאר. עד זה אינו זוכר את פרטי האירוע, אינו זוכר איזה חלק נשבר לו ברכב, אינו זוכר הכו טייל ביום האירוע למרות שמעיד כי **"אני מכיר את הארץ כמו כף היד, אך לא זוכר שמות"** (עמוד 21 שורה 12).

כאשר נשאל העד נזאר מדוע לא הציג פלט השיחות מיום האירוע לעניין השיחות שהתקשר לנאשם 1 לבקש עזרתו, השיב "תזמין אתה" (עמוד 22 שורה 22).

במסגרת הודעתו של הנאשם 1 תחת אזהרה (ת/4) הוא אינו מציין כי הגיע לשטח מושא כתב האישום על מנת לחלץ את אחיו. גם במקרה זה מקבל אני טענת המאשימה כי מדובר בעדות כבושה אשר הגיעה במועד מאוחר בניסיון להפריך תפיסתם בשטח בעת קטיף עכובית הגלגל.

ראוי לציין בהקשר זה כי הנאשם 1 טוען כי הגיעו הנאשמים לשטח לחלץ לא רק את אחיו נזאר אלא גם את אשתו ושתי בנותיו.

עדים אלו לא זומנו לעדות ע"י הנאשמים אף שלא ניתן כל הסבר לכך ועל אף העובדה כי עדותם עשויה היתה, באם היתה נמצאת אמינה, לתמוך במהימנות הנאשמים, מדובר בעדים שכולם בשליטת הנאשמים באשר הינם בני משפחה קרובה ואשר לא היו ידועים לתביעה בעת הגשת כתב האישום לאור גרסאות הנאשמים ת/3, ת/4. הלכה היא כי הימנעות צד מהבאת ראייה אשר ניתן לצפות כי תשמש לטובתו משמשת לרעת אותו הצד.

ר' ההלכה כפי שנסקרה בע"א 2275/90 - לימה חברה ישראלית לתעשיות נ' פרץ רוזנברג, פד מז(2), 605(20/05/1993):

"כך דין אף במקום שצד למשפט נמנע מהעיד עד פלוני, שעה שבנסיבות העניין היה מקום להעיד. ובדברי השופט גולדברג בע"א 465/88 הבנק למימון ולסחר בע"מ נ' מתתיהו ואח', פ"ד מה(658, 651) 4:

"אי הבאתו של עד רלוואנטי מעוררת, מדרך הטבע, את החשד, כי יש דברים בגו וכי בעל הדין, שנמנע מהבאתו, חושש מעדותו ומחשיפתו לחקירה שכנגד."

וראה עוד האסמכתאות הנזכרות שם, בעמ' 658 ו-659. וכן הם דבריה של השופטת הדסה בן-עתו בע"א 548/78 פלונית ואח' נ' פלוני, פ"ד לה(736) 1, ...

"...כלל נקוט בידי בתי המשפט מימים ימימה, שמעמידים בעל-דין בחזקתו, שלא ימנע מבית המשפט ראייה, שהיא לטובתו, ואם נמנע מהבאת ראייה רלבנטית שהיא בהישג ידו, ואין לכך הסבר סביר, ניתן להסיק, שאילו הובאה הראייה, הייתה פועלת נגדו. כלל זה מקובל ומושרש הן במשפטים אזרחיים והן במשפטים פליליים, וככל שהראייה יותר משמעותית, כן רשאי בית המשפט להסיק מאי-הצגתה מסקנות מכריעות יותר וקיצוניות יותר נגד מי שנמנע מהצגתה."

אחיו של הנאשם 1 העיד במסגרת עדותו בבית המשפט כי יחסיו עם הנאשם 1 מצוינים, והם "אחד בשביל השני" (עמוד 21 שורה 7), ובמקרה זה שוכנעתי מעל לכל ספק סביר שאחיו של הנאשם אכן בא לעזרתו של הנאשם 1 במתן העדות וזאת בלא שנתתי אמון בגרסתו מהטעמים לעיל.

עדותו של העד סעיד פאוזי יאסין אינה רלוונטית, אינה מעלה ואינה מורידה היות והנאשם 1 מעיד בעצמו כי שילם את הדו"ח אשר רשם לחובתו הפקח לוי שלוש שנים קודם לאירוע מושא תיק זה ומכאן כי בתשלום הדו"ח הודה במעשיו, כך שאין כל נפקות לעדות זו.

גרסת הנאשם 2

בהודעת הנאשם 2 באזהרה מיום 05.03.2016 (ת/3) הנאשם מסר גרסה השונה באופן מהותי מעדותו בבית המשפט. בהודעתו של הנאשם 2 (ת/3) טען כי הגיע לשטח נשוא כתב האישום על מנת לעזור לרכב, ציין כי לא מצאו האדם שבאו לחלץ וכשנשאל על ידי הפקח וזנה באם מדובר במישהו מהכפר שלהם, השיב "אני חושב שכן".

במסגרת עדותו בבית המשפט העיד הנאשם 2 כי הגיעו לשטח על מנת לעזור לאח של הנאשם 1, "הגענו בגלל אח של יאסין" (עמוד 34 שורה 24), והוסיף וטען שהוא חושב אך אינו זוכר שאמר שאח של הנאשם 1 נתקע עם אשתו והמשפחה שלו.

בהמשך העדות בבית המשפט ב"כ המאשימה מאמת הנאשם 2 ומקשה עליו כששאל את הנאשם 2, מדוע הפקח וזנה היה צריך לשאול אותו באם אותו אדם שבאו לחלץ הוא מהכפר שלו, באם אכן טען כטענתו, שמדובר באחיו של הנאשם 1. על כך הנאשם 2 לא ידע להשיב ובהמשך עדותו אף הנאשם 2 אינו משיב לשאלותיו של ב"כ המאשימה וחוזר וטוען בתשובות מתחמקות "אין לנו עכוב, למה אתם עושים משפטים. למה אתה עושה לנו בעיות" (עמוד 35 שורה 26).

כשנשאל הנאשם 2 באם לאחיו של הנאשם 1 יש ילדים, השיב הנאשם 2: "אני לא יודע כמה, יש לו שתי נשים, התובע מדבר יותר מדי" (עמוד 36 שורה 11).

עמוד 20

גירסתו זו של הנאשם 2 אינה עולה בקנה אחד עם הגיון בריא. הנאשם 1 מתאר את חברותו עם הנאשם 2 כחברות רבת שנים, חברות קרובה ואף מציין כי הנאשם 2 הינו בן משפחה מצד אימו, וכי הנאשם 2 מכיר היטב את בני משפחתו של הנאשם 1 לרבות אחיו וילדיו.

גרסתו של הנאשם 2 אינה מתיישבת עם עדותו וגירסתו של הנאשם 1 ועדותו של יאסין נזאר. ראוי לציין, שכשהנאשם 2 מרגיש קושי עם שאלות ב"כ המאשימה, מיד מתגונן ומשיב כי אינו יודע קרוא וכתוב ואינו מבין עיברית. איני מקבל טענתו זו של הנאשם 2 וזאת בלשון המעטה. במסגרת ת/3 נשאל הנאשם 2 באם הוא מבין עיברית, וזה השיב לפקח וזנה שהוא מבין. החקירה בוצעה בשפה העברית, במהלך הדיונים בבית המשפט הנאשם 2 שלט היטב בשפה כאמור לעיל.

מחדלי חקירה נטענים :

הנאשמים טענו למחדל חקירתי באי צילומם בעת "ביצוע המעשה" כנטען על ידי הפקח באינוסוביץ עת תיצפת עליהם מהמטוס, וכן טענו שהפקחים לא צילמו אותם כשנתפסו לכאורה. בהקשר זה אציין כי אני מקבל את הסברם של הפקחים ובכלל זה את טענתו של הפקח באינוסוביץ וזאת משמצאתי לתת אמון בגירסתם של הפקחים ובשל הקושי הקיים בצילום מעשיהם של הנאשמים ממקום יושבו של העד באינוסוביץ במטוס. לאור המרחק הקיים בין נקודת התצפית במטוס למיקום ביצוע העבירה כשהשלכה של מרחק זה הינה לעניין איכות וטיב התמונה, קל וחומר על רקע החזקתו במכשיר טלפון נייד בלבד. ביחס לטענת הנאשמים שהפקחים האחרים לא עשו שימוש במצלמות, טען בהגינותו הפקח איימן גאטינו כי לא היתה לו מצלמה ביום האירוע והפקח לוי העיד כי לא צילם האירוע כי ניהל את האירוע, והוסיף " זה לא משנה , אם התצפית מהאוויר ראתה את הרכב ואותך (הכוונה לנאשם 1 נ.מ.ל) נכנס לרכב, והכוונה את הפקחים עד שהגעתי לשם, לא משנה אם צילמתי או לא" (עמוד 21 שורות 14-16) . בהקשר זה אדגיש כי הפקחים , וזנה, לוי, גאטינו ובלסקי לא ראו הנאשמים בעת ביצוע העבירה, לא היו נוכחים בעת ביצועה באותו תא שטח ולכן אין כל נפקות ראייתית ביחס לטענתם זו של הנאשמים.

הפקחים צילמו את אשר הם ראו ומצאו. בהקשר זה טען הנאשם 1 שהפקח וזנה לא צילם שקי עכובית הגלגל במקום בו העמיס אותם לרכב , מקום תפיסתם, אלא במרחק מסוים משם. הפקח וזנה הודה בהגינותו כי הוא לא צילם את השקים במקום שבו אסף אותם, אלא במרחק מסוים משם. הוא הוסיף וטען כי הם מצלמים את מלוא הראיות שהם אוספים, וכי רק לאחר שהם מרכזים את השקים ליד הטנדר, הם מצלמים הכל ביחד (עמוד 17 שורה 15-18). עוד העיד בחקירתו הנגדית כי בדק 5 השקים ומצא כי מכילים צמח עכובית הגלגל וזאת לאור נסיונו . ראה לעניין זה עמוד 17 שורות 10-11 :

"ש. למה לא צילמת את השקים במקום בו העמסת אותם על הרכב.

ת. אני לא מעמיס כל פעם שאני מעמיס כל שק ושק. המיקומים לא נראו לי סיבה, צילמתי את כל השקים להמחיש כמה שקים נאספו."

הגם שמן הראוי היה לתעד בצילום שקי עכובית הגלגל במקום מציאתם (ובנקודה זו על המאשימה להפיק לקחים מבצעיים וראייתיים לעתיד) מצאתי כי אין מדובר במחדל חמור אשר פוגע בהגנת הנאשמים ואשר עשוי לגרום לעיוות דין בעניינם של הנאשמים.

סוף דבר:

לאור כל האמור לעיל אני קובע כי אשמתם של הנאשמים בביצוע העבירות המיוחסות להם בכתב האישום הוכחה מעבר לכל ספק ואני מרשיעם בדין.

ניתנה היום, י"ט תמוז תשע"ז, 13 יולי 2017, במעמד הצדדים